

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Kleuterschool Altena te KONTICH

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 61151
Instelling Vrije Kleuterschool Altena
Directeur Eddy BEECKMANS
Adres Edegemsesteenweg 116_A - 2550 KONTICH
Telefoon 03-457.03.43
Fax 03-457.56.92
E-mail directieKS@altena.be
Website www.altena.be

Bestuur van de instelling VZW Altena Instituut
Adres Antwerpsesteenweg 73 - 2550 KONTICH

Scholengemeenschap K.L.B.B.
Adres Antwerpsesteenweg 73 - 2550 KONTICH
CLB Vrij CLB 2 Antwerpen - Middengebied
Adres Edegemsestraat 36 - 2640 MORTSEL

Dagen van het doorlichtingsbezoek 25-01-2013, 28-01-2013, 31-01-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 31-01-2013
Datum bespreking verslag met de instelling 20-02-2013

Samenstelling inspectieteam
Inspecteur-verslaggever Paul Vanhaute
Teamleden Willy De Herdt
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil
Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en wiskundige initiatie	8
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	11
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	12
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	13
4.1 Professionalisering	13
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	13
4.2 Begeleiding.....	14
4.2.1 Leerbegeleiding	14
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	16
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	17
6.1 Wat doet de school goed?.....	17
6.2 Wat kan de school verbeteren?	17
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	18
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	18
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	18

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De vrije autonome kleuterschool 'Altena' ligt samen de autonome lagere school van hetzelfde schoolbestuur in een parkomgeving. Deze scholen werken nauw samen. Deze campus bevindt zich vlak bij het centrum van Kontich waar zich nog drie basisscholen bevinden, zowel van de eigen koepel als van andere onderwijsnetten. De kleuters komen overwegend uit gezinnen met een hoge sociaal-economische status. Er is de vorige jaren sterk nagedacht over de visie die de school wil voorstaan. Deze kleuterschool profileert zich als een school die openstaat voor alle kinderen en die hoge streefdoelen heeft inzake het cognitief en sociaal functioneren van de kleuters en ook voor attitudes duidelijke verwachtingen stelt. De aandacht voor ouderparticipatie, milieu- en gezondheidseducatie en de groene omgeving met een kinderboerderij zijn sterke troeven.

Op basis van het vooronderzoek onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting de inspanningsverplichting voor wiskundige initiatie en muzische vorming. Daarnaast onderzocht ze de kwaliteit van de leerbegeleiding en de deskundigheidsbevordering en het algemeen beleid van de school. Het erkenningsonderzoek wijst uit dat de onderzochte leergebieden aan de verwachtingen van de overheid voldoen. De school streeft in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen na bij de kleuters.

De leraren volgen de richtlijnen van de eigen onderwijskoepel voor de planning en gebruiken consequent een netgebonden referentiekader om hun aanbod doelgericht te sturen. Vooralsnog worden de 'poorten' naar de decretale ontwikkelingsdoelen en de netgebonden leerplannen, zoals het koepelgebonden plan aangeeft, nog maar erg beperkt benut. De afspraken voor kalenders en weerkerende activiteiten verwijzen al wel naar de ontwikkelingsdoelen en zorgen in belangrijke mate voor een verticale samenhang.

In de praktijk is er een groeiende gelijkgerichtheid in visie en handelen. Leraren zoeken een goed evenwicht tussen ervaringsgerichte en doelgerichte benadering. De sterke parallelwerking zorgt hier mee voor. Leraren sturen het aanbod voor wiskundige initiatie vooral aan vanuit evaluatie- en observatiegegevens. Het kindvolgsysteem, de observaties vanuit begrippenlijsten en een gestandaardiseerde toets voor rekenbegrip tonen aan dat vrijwel alle kinderen de vooropgezette doelen bereiken. Vanuit deze gegevens volgt er verdere zorgondersteuning, zowel voor de kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong als -achterstand. De stimulerende begeleidingsstijl van de kleuterleraren zorgt er voor dat de kinderen voortdurend uitgedaagd worden op hun niveau. Zij hebben groeiend oog voor zelfstandigheid, differentiatie en hoekverrijking, onder meer met een 'doebord'. De school heeft materialen ontwikkeld van hoge kwaliteit. In de mediatheek zijn de puzzels en spellen in verschillende niveaus verzameld. Leraren maken hier ruim gebruik van. De computerlessen voor de kleuters zijn een mooi initiatief dat nog verder kan groeien.

De school zet recent ook doelgericht in op muzische vorming en cultuureducatie, onder meer door het bezoek aan culturele voorstellingen. De leraren hebben de eerste stappen gezet om kennis te maken met de kerngedachten van de ontwikkelingsdoelen en het leerplan voor dit leergebied. Er is heel wat muzische expertise aanwezig in het team. De leraren namen de aanbeveling uit een vorige controle ter harte en hebben nu oog voor alle muzische domeinen in samenhang met andere leergebieden en domeinen. Beeld en muziek overheersen nog, maar ook drama en beweging krijgen ruime aandacht. Het team bestudeerde het nieuwe leerplan media, dit omzetten in de praktijk in alle groepen is nog een werkpunt.

Ondanks het feit dat de school in het verleden geen lestijden kreeg voor het gelijke onderwijskansenbeleid en de kleuters vooral uit gezinnen komen die de visie van de school steunen en doorgaans ook sterk stimulerend zijn voor de ontwikkeling van de kinderen, is zorgbegeleiding toch een belangrijk thema en een steeds weerkerend item in de prioriteiten van de schoolwerking. De visie op zorg kreeg kansen om te groeien en is recent geactualiseerd in zijn huidige en definitieve vorm. Deze visie legt sterke accenten op professionalisering, een rijk klasmilieu, ouderparticipatie, motoriek en het welbevinden van de kinderen. Het team brengt de gegevens van observaties, toetsen en gesprekken bij elkaar in een overzichtelijk kindvolgsysteem. Er is een goede beeldvorming. Leraren bespreken de kinderen vanuit een positieve benadering. Enkele kleuters krijgen een individueel handelingsplan. Ook kinderen met een

ontwikkelingsvoorsprong krijgen extra uitdaging. De klasleraren zijn de eerste verantwoordelijke voor de zorg in hun groep, de zorgcoördinator ondersteunt vraaggestuurd. De taakinvulling van deze leraar is sinds dit schooljaar uitgebreid, zodat de zorgwerking nog verder kan groeien op school-, leraren- en kindniveau. Voor zorg zijn er veel nascholingsinitiatieven. De nascholingen zijn deels gelinkt aan de prioriteiten. Voor de gezamenlijke studiedagen en overlegmomenten maakt het team gerichte keuzes. De verwachtingen naar individuele nascholingen zijn niet zo duidelijk. Er is veel interne expertise aanwezig, het beleid kan de talenten van de teamleden nog optimaler benutten.

Het team heeft een goed zelfevaluerend vermogen en weet waar het naartoe wil. De school zet prioriteiten uit op lange termijn, vooral naar verdere leerplanimplementatie. Het team werkt vanuit een gezamenlijke betrokkenheid. Het beleid laat zich bijstaan door de zorgcoördinator. Werkgroepen en recent een kernteam zetten mee lijnen uit. Ook ouders worden sterk betrokken.

Het draagvlak binnen de school is voldoende groot om het huidige ontwikkelingsproces op de ingeslagen weg voort te zetten en de onderwijskwaliteit verder bij sturen, te verbeteren en te borgen op basis van de aanbevelingen in dit verslag en op basis van zelfreflectie. Voor een aantal prioritaire doelen kan het team afstappen van de visie van geleidelijkheid. Zo kunnen de leraren de belangrijke werkpunten specifiek, meetbaar en realistisch uitzetten op korte termijn, afronden en implementeren. Zo zal de gelijkgerichtheid alleen maar groeien. De inspectie formuleert een gunstig advies. Ze gelooft in de draagkracht van dit kleuterteam om dit te verwezenlijken in het belang van hun kleuters. Zoals het schoollied aangeeft: in deze school is iedereen in iets wel kampioen.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie na op een geïntegreerde wijze. De verschillende domeinen van dit leergebied komen op een evenwichtige en gevarieerde wijze aan bod. De leerkrachten creëren krachtige en uitdagende leeromgevingen via een doelgericht aanbod, zinvolle activiteiten en ondersteunende ontwikkelingsmaterialen. De school toont met observatie- en evaluatiegegevens aan dat vrijwel alle leerlingen de doelen bereiken.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming na op een geïntegreerde wijze. Beeld en muziek krijgen nog een belangrijke plaats in het aanbod, maar ook de andere domeinen komen in groeiende mate evenwichtig en gevarieerd in het aanbod voor.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming

In alle groepen is er een overzicht van het aanbod, uitgewerkt in een jaarplanning. Dit plan, de klaspraktijk en de gesprekken tonen aan dat de leraren oog hebben voor vaste jaar- en feestgebonden thema's, voor creatieve thema's en voor de inbreng van de kinderen. De leraren van de parallelklassen werken samen de inhoud doelmatig uit en leggen elk eigen accenten bij de verdere uitwerking. Om het evenwicht en de volledigheid te bewaken volgen ze de richtlijnen die de eigen onderwijsbegeleiding aanbracht. De leraren bepalen de doelen vanuit een koepel eigen referentiekader. Zij gebruiken dit consequent, vertrekkend vanuit vier 'ervaringssituaties' en selecteren dominante ontwikkelingsaspecten om het aanbod te sturen. Vooralsnog benut het team de 'poorten' naar de ontwikkelingsdoelen en leerplannen, zoals het koepelgebonden plan aangeeft, nog in te beperkte mate. Er zijn al wel aanzetten, onder meer bij de implementatie van het leergebied muzische vorming, om de leerplannen te gebruiken om het aanbod doelmatiger en rijker te maken. Er zijn enkele teamleden die de oefening maken om breder te kijken dan het koepel eigen instrument. Een enkele leraar bracht de ontwikkelingsaspecten in kaart om de hiaten op klasniveau op te vullen. Het team is zoekende naar een planningsinstrument waarin de volledigheid van het aanbod op schoolniveau kan worden aangetoond.

De leraren maakten afspraken rond kalenders en weerkerende activiteiten met verwijzing naar ontwikkelingsaspecten en decretale ontwikkelingsdoelen. Hierdoor is er reeds in grote mate een verticale samenhang in deze kleuterschool.

Het kindvolgsysteem, de begrippenlijsten (vanuit de leerplannen) en een gestandaardiseerde toets voor rekenbegrip in de hoogste kleutergroepen sturen het aanbod voor wiskundige initiatie aan. De resultaten hiervan geven aan dat vrijwel alle kinderen de doelen bereiken. Leraren dagen kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong uit. Binnen de activiteiten, zowel klassikaal als in de hoeken, kunnen de kleuters wiskundig actief zijn en ervaringen opdoen met tellen, ordenen, vergelijken, meten, ruimte, tijdsbeleving en construeren. De leraren stimuleren de begripsvorming. In het klasbeeld, onder andere in de hoeken, zijn heel wat wiskundige elementen aanwezig: getalbeelden, cijfers, pictogrammen,... . De school beschikt over een groot aantal puzzels en spellen die het team overzichtelijk verzameld heeft in een mediatheek en doelgericht gebruikt in hun klaspraktijk.

De school heeft oog voor culturele vorming van de kinderen. Zij gaan met de kleuters naar culturele voorstellingen, bezoeken musea of participeren bij een musical samen met de lagere school. Het kleuterteam nam de aanbeveling van een vorige doorlichting ter harte en heeft nu meer oog voor alle domeinen van het leergebied muzische vorming. Beeld en muziek krijgen nog steeds een belangrijke plaats in het aanbod, maar drama, beweging en in groeiende mate ook media krijgen hun plaats in de dagelijkse praktijk.

Voor het domein beeld laten leraren kinderen meer experimenteren en exploreren, zodat ze hun rijke fantasie kunnen aan bod laten komen en plezier beleven bij authentieke creaties. Sommige leraren kunnen het werken naar model moeilijker loslaten. Allerlei materialen zijn beschikbaar. Voor het domein muziek leren de leraren liedjes aan, laten ze muziek beluisteren en bespreken en hebben ze aandacht voor ritme (met een ruim aantal materialen en instrumenten) en experimenteren. Voor dans is er expertise in de school. In alle klassen is er aandacht voor bewegen, ook tussendoor en in de hoeken. Kleuters mogen verwoorden, uitbeelden, toneeltjes en poppenkast spelen. Leraren bieden kinderliteratuur aan. Leraren zeggen dat ze het nieuwe leerplan voor media hebben bestudeerd, maar geven tegelijkertijd aan dat de implementatie van dit deeldomein nog een werkpunt is. Er zijn wel al mooie aanzetten, onder meer een eigen gemaakte film.

Leraren beseffen dat muzische vorming blijvend aandacht verdient. De verdere implementatie is opgenomen in het prioriteitenplan. De eerste stappen zijn reeds gezet om de kerngedachten uit de ontwikkelingsdoelen en leerplannen te bestuderen. Zo wil het team verder werken om de volledigheid te bewaken en het aanbod nog doelgerichter en rijker in te vullen met oog voor creëren en beschouwen.

Er is een schoolspecifieke opbouw voorzien voor de groei in ICT-vaardigheden. De computerles voor de kleuters is een mooi initiatief. De werking kan volgens de leraren nog worden geoptimaliseerd door meer aan te sluiten bij de klaswerking, onder meer voor wiskundige initiatie. Overleg hierover en coaching van de leraren is noodzakelijk, zodat de leraren de werking kunnen bestendigen, ook op momenten dat de ICT-coördinator niet aanwezig is. Het materiaal is niet optimaal aangepast aan de kleuters.

De meeste kinderen gaan na de kleuterschool naar de eigen lagere school. De overgang verloopt via integratieactiviteiten. De leraren van beide scholen bespreken de kinderen op het einde van het schooljaar. Een aantal inhouden zijn afgesproken om de samenhang tussen beide niveaus te versterken.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement
Onderwijstijd

Er is een sterke parallelwerking. In de praktijk zien we een groeiende gelijkgerichtheid in visie en handelen. Leraren zoeken een goed evenwicht tussen ervaringsgerichte en doelgerichte benadering, onder meer als voorbereiding op de lagere afdeling.

Leraren zorgen voor een goed gestructureerde klaswerking. In enkele klassen zijn de kinderen stilaan vertrouwd met het keuze- of doebord. Hiermee kan de leraar het aanbod sturen met oog voor niveaudifferentiatie, zelfstandigheid en het plannen van de taken. De school heeft voor de realisatie van dit doe-bord een vrij lange implementatietijd nodig gehad. Nog steeds zijn een aantal leergroepen hier niet mee gestart. Het team wil dit nu op zeer korte termijn verder implementeren in de andere groepen.

De leraren trachten de onderwijstijd correct in te vullen, maar door de (soms) lange verplaatsingstijden en de ingeroosterde hygiënische opvoeding is het lang niet duidelijk of ze de vooropgestelde 28 lestijden in alle groepen doelmatig benutten.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Leraren dagen kinderen uit en ondersteunen waar nodig met bijkomende materialen. Er zijn voldoende ontwikkelingsmaterialen aanwezig, in de meeste klassen is er een ordelijke omgeving.

Het team werkte een aantal hoekenfiches uit. Deze oefening deed de leraren beter nadenken hoe ze hun hoeken kunnen verrijken. Dit blijft een thema waar de school op wil inzetten. In de praktijk zien we dat de teamleden in de meeste klassen de hoeken doelgericht en planmatig verrijken.

De puzzels zijn op schoolniveau verzameld en geordend in een 'puzzel-o-theek'. In de klassen is een groeilijn uitgewerkt, de leraren brengen de puzzelvaardigheid van de kinderen in kaart en dagen hen uit in een volgend niveau. Dit is een voorbeeld van goede praktijk. Ook de beschikbare spellen hebben een plaats gekregen in het documentatiecentrum.

Materieel beheer
Infrastructuur

De school benut de grote rijkdom van het groene domein, zowel het park, de kinderboerderij als de gebouwen (onder meer ook de cultuurkapel) optimaal om het aanbod binnen de uitgezette thema's te verrijken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Kindvolgsysteem
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing

Het team vernieuwde recent het kindvolgsysteem. Dit instrument geeft een ruim en doelgericht beeld van de kinderen. Op verschillende tijdstippen van het jaar worden de gegevens van de schoolloopbaan, van gesprekken met externen en ouders, observaties, de resultaten van een gestandaardiseerde toets voor rekenbegrip in de hoogste kleutergroepen en een schoolrijpheidstest bij de oudste kleuters bijeen gebracht. Al deze observaties en testgegevens worden goed geanalyseerd. Samen werken de leraren indien nodig acties uit op klas- en kindniveau.

Begeleiding De zorgcoördinator werkt, samen met de betrokkenen, voor de kinderen die minder goed scoren op de testen en observaties een individueel handelingsplan uit. Deze kleuters met een ontwikkelingsachterstand krijgen extra zorg, onder meer voor taalactivering en wiskundige initiatie. De leraren zijn de spilfiguur van de zorg in hun klasgroep en kunnen beroep doen op de expertise van de zorgcoördinator voor hulp, zowel naar materialen, coaching als omkadering toe. Ouders komen mee zorginterventies doen. Ook voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong zoeken de leraren materialen om hen uit te dagen binnen hun zone van de naaste ontwikkeling. In een enkele klas stuurt een doebord al voorbeeldig de kinderen op verschillende niveaus.

*Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg*

Begeleiding In de school is er een sterke werking voor socio-emotionele begeleiding vanuit een methode. Maandelijks is er een aandachtspunt. Er is in deze kleuterschool een rustige en degelijke speel- en werksfeer.

*Sociale en emotionele begeleiding
Sociale vaardigheden
School- en klasklimaat*

Professionalisering Er is in dit schoolteam heel wat interne expertise aanwezig. De school heeft een duidelijke visie op teamnascholing, maar de doelmatigheid om leraren individueel deskundiger te maken en deze expertise te benutten is nog beperkt. De nascholingen voor leerbegeleiding kunnen hier wel als voorbeeld dienen. De school weet waar ze nog kan in groeien en heeft een duidelijk prioriteitenplan uitgewerkt. Het team beseft wel dat ze voor een aantal dringende werkpunten de weg van geleidelijkheid stilaan moet verlaten. Het concretiseren van de prioriteitenplanning in werkpunten kan winnen aan duidelijkheid door doelen specifiek, meetbaar en realiseerbaar op korte termijn uit te schrijven.

*Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen*

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 28)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De school heeft een overzicht van de nascholingsinitiatieven, deels gelinkt aan de schoolprioriteiten en deels aan persoonlijke noden en wensen. Het plan bevat een aantal gerichte doelen. Sommige onderwerpen komen al heel wat jaren steeds terug: de leerplannen, het doebord, het agenda en hoekverrijking zijn hier voorbeelden van. Andere nascholingen, zoals het uitwerken van een mediatheek (puzzels en spellen), de werking voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong en de aandacht voor motoriek hebben hun vruchten al afgeworpen. De aandacht voor geleidelijkheid en betrokkenheid van de teamleden bij vernieuwingen wordt meermaals benadrukt, maar teamleden beseffen dat sommige werkpunten die dringend zijn, dienen te worden bestendigd of geborgen in het schoolwerkplan.

Voor de gezamenlijke studiedagen worden gerichte keuzes gemaakt met het ganse team, soms komen ook voorstellen vanuit de scholengemeenschap. Sommige leraren volgen veel individuele nascholingen, anderen engageren zich minimaal. Leraren die interessante navormingen volgden mogen het geleerde brengen en hun nieuwe kennis delen op de personeelsvergadering. Het is echter niet steeds duidelijk wat de verwachtingen zijn. Via functioneringsgesprekken en (informele) overlegmomenten tast het beleid nog maar beperkt af wat de individuele onderwijskundige behoeften zijn en hoe ze deze nog gerichter kan gebruiken om het individueel nascholingsaanbod te sturen. Er is veel interne expertise aanwezig, het beleid kan de talenten van de leraren nog optimaler aanwenden, ook op schoolniveau.

Hospiteren, coaching en collegiale visitatie zijn nog geen algemene verworvenheid. De planning met de parallelcollega zorgt al enigszins voor het uitwisselen van ideeën en ervaringen. Klasdoorbrekend werken gebeurt sporadisch, vooral bij projecten en gezamenlijke thema's.

De beginnende leraren worden goed opgevangen, de parallelcollega's zorgen er voor dat de nieuwe teamleden vlot hun plaats krijgen in het team. Zij krijgen ook richtlijnen via een welkomstbrochure.

De pedagogische begeleiding komt vraaggestuurd in de school om mee aan de prioriteiten te werken. De directie, zorgcoördinatoren en leraren (lichamelijke opvoeding) wisselen expertise uit in de scholengemeenschap.

De school zette prioriteiten uit op lange termijn, vooral naar verdere leerplanimplementatie. Het team moet ook durven doelen uitzetten op korte termijn, zodat vernieuwingen die nodig zijn sneller, doelgerichter en concreter kunnen worden uitgewerkt, afgerond en geïmplementeerd.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

Ondanks het feit dat de school in het verleden geen lestijden kreeg voor het gelijke onderwijskansenbeleid en de kinderen vooral uit gezinnen komen die de visie van de school steunen en daarbij mee ontwikkelingsondersteunend zijn voor de kinderen, is zorgbegeleiding toch een belangrijk thema en een steeds weerkerend item in de prioriteiten van de schoolwerking. Sinds dit schooljaar ontvangt ze een aantal lestijden voor het beperkt aantal kinderen met een lagere sociaaleconomische status (SES). Deze uren zet het beleid doelgericht in.

De visie op zorg kreeg kansen om te groeien en is recent geactualiseerd in zijn huidige en definitieve vorm. Deze visie legt sterke accenten op professionalisering, een rijk klasmilieu, ouderparticipatie en het welbevinden van de kinderen. De klasleraars zijn de eerste verantwoordelijke voor de zorg in hun groep. De school maakt deze visie gaandeweg waar.

De school brengt de kinderen met ontwikkelingsproblemen en met een ontwikkelingsvoorsprong voorbeeldig in kaart. Leraren brengen vanuit observaties, de schoolloopbaangegevens, de toetsen voor rekenbegrip en de schoolrijpheidstoetsen de vaardigheden van de kinderen in kaart en nemen dit op in een kindvolgsysteem. Hierdoor krijgen alle kindbetrokkenen een goed beeld van elke kleuter. De leraren bespreken deze dossiers ook op het einde van de kleuterschool met de leraren van de lagere school.

De zorgcoördinator, sinds dit jaar voltijds werkzaam op kind-, leraar- en schoolniveau, is het aanspreekpunt voor zorgvragen van ouders, leraren en kinderen. Zij registreert en analyseert mee de informatie en organiseert het multidisciplinair overleg (MDO). Zij heeft ook een coachende rol, zoekt hulpmiddelen en materialen voor de leraren, volgt op en evalueert. Na een periode van werken op beleids- en lerarenniveau is er stilaan meer ruimte gekomen om de kindgebonden taken te versterken. Zij helpt de kleuters vraaggestuurd, onder meer voor taalactivering en wiskundige initiatie. Ze stelt haar planning wekelijks ter beschikking van de leraren en gaat hier soepel mee om en kan zo kort op de bal spelen om problemen mee aan te pakken.

Enkele ouders worden als vrijwilliger mee ingeschakeld om de kinderen in hun ontwikkeling te ondersteunen. Leraren geven hen opdrachten, noteren en evalueren samen de ondernomen zorgstappen in een interventiemapje.

Leraren bereiden het MDO voor met een vast document. Leraren gaan uit van een positieve benadering van de kleuters. Tussentijds zijn er nog overlegmomenten om een stand van zaken op te maken en desnoods bij te sturen. De zorgcoördinator schrijft voor kinderen waarvoor verder stappen dienen te worden genomen een individueel handelingsplan uit. Ze betreft de ouders van de betrokken kleuter bij dit proces.

Leraren hebben tijdens hun activiteiten gerichte aandacht voor deze kleuters. Het nieuwe doebord, dat enkele teamleden al dagelijks gebruiken, geeft heel wat kansen om te differentiëren. Sommige activiteiten in enkele klassen zijn al degelijk op het niveau van de kinderen uitgewerkt. Het team heeft ook bijzondere aandacht voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong. De leraren volgden hiervoor nascholingen. Er zijn heel wat materialen aanwezig om deze kinderen uit te dagen zoals werkbladen, spellen en puzzels.

In de school is er een sterke werking voor socio-emotionele opvoeding vanuit een methode. Maandelijks is er een aandachtspunt. Ook voor kinderen met een motorische achterstand is er aandacht, onder andere via een bewegingsmethode.

Voor zorg zijn er veel nascholingsinitiatieven. De zorgcoördinator heeft zich met de jaren sterk geprofessionaliseerd. Zij heeft ook contacten met de zorgleraren uit de scholengemeenschap. Samen zoeken ze naar vernieuwingsinitiatieven en ze leren van elkaar. Gelijgericht observeren is nog een zorgwerkpunt voor de nabije toekomst.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De ervaren directeur is bereikbaar en zorgt voor een goede ondersteuning van de leraren, ook materieel en op gebied van infrastructuur. Hij houdt de vinger op de pols door (vooral informele) klas- en doorloopbezoeken. Hij kijkt de planningen na en houdt functioneringsgesprekken. Er zijn functiebeschrijvingen voor alle taken in de school beschikbaar. Evaluatiegesprekken zijn er vooralsnog niet.

Voor de pedagogische aansturing van het beleid laat de directeur zich ondersteunen door de zorgcoördinator. Een kernteam met leraren van elke leeftijdsgroep zet recent mee lijnen uit, denkt na over de prioriteiten en bereidt de vergaderingen mee voor. Leraren participeren in werkgroepen, vooral voor organisatorische aspecten in het schoolleven.

Er is de vorige jaren sterk nagedacht over de visie die de school wil voorstaan. Leraren en ouders herwerkten het pedagogisch project met oog voor gelovige inspiratie, kwaliteitsonderwijs vanuit een leergemeenschap met aandacht voor een goede houding, respect en welbevinden. De leraren zetten hun praktijk in grote mate uit vanuit een gelijkgerichte visie op onderwijs. Er is in groeiende mate een evenwicht tussen de ervaringsgerichte en doelgerichte benadering.

Deze school profileert zich als een school die openstaat voor alle kinderen en die hoge streefdoelen heeft inzake het cognitief en sociaal functioneren van de kleuters en ook voor attitudes duidelijke verwachtingen stelt. De aandacht voor ouderparticipatie, milieu- en gezondheidseducatie en de groene omgeving met een kinderboerderij zijn sterke troeven.

Er is een goede informatiedoorstroming.

Er is een degelijke overlegcultuur. De besluitvorming gebeurt gezamenlijk, de leraren willen sterk betrokken worden en mogen kritisch zijn. Beslissingen worden gedragen door het team. Er is aandacht voor betrokkenheid van de teamleden bij vernieuwingen.

De school heeft oog voor kwaliteitszorg. Het team denkt kritisch na over de werking. Leraren reflecteren voortdurend over hun dagelijkse werking en sturen bij waar nodig. De school vraagt op regelmatige basis de pedagogische begeleiding van het eigen onderwijsnet om mee de prioriteiten uit te werken en dit proces te begeleiden.

De school kreeg in het verleden geen extra uren voor het gelijke onderwijskansenbeleid. Sinds dit jaar ontving ze een aantal lestijden voor kinderen met een lagere sociaal-economische status (SES). De school zet deze lestijden volgens de eigen visie in.

De school betreft de ouders waar het kan, zowel bij de organisatie van activiteiten, bij uitstappen en bij hulp in de klas (onder meer voor zorginterventies).

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De stimulerende begeleidingsstijl van de kleuterleraren met groeiend oog voor zelfstandigheid van de kleuters, differentiatie en hoekverrijking.
- De beeldvorming van de kinderen voor wiskundige initiatie door een degelijk kindvolgsysteem en door de resultaten van de gestandaardiseerde evaluatie te benutten voor verdere zorgondersteuning.
- De afspraken rond kalenders en weerkerende activiteiten met verwijzing naar ontwikkelingsaspecten en decretale ontwikkelingsdoelen.
- De implementatiestrategie voor muzische vorming met oog voor de decretaal verplichte doelen.
- De reflecties na elk thema binnen de planning.
- De aandacht voor alle domeinen voor muzische vorming.
- De beschikbare materialen en de uitwerking van het documentatiecentrum (puzzels en spellen).

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De uitbouw van het zorgbeleid vanuit een sterke zorgcoördinatie en met oog voor de leraar als spilfiguur van de zorg.
- De beeldvorming van de kinderen.
- De aandacht voor zowel kinderen met een ontwikkelingsachterstand als -voorsprong.
- De aandacht voor het welbevinden van de kinderen en de socio-emotionele begeleiding.

Wat betreft het algemeen beleid

- De groei naar een gelijkgerichte visie met een evenwicht tussen ervaringsgerichte en doelgerichte benadering.
- De aandacht voor geleidelijkheid en betrokkenheid van de teamleden bij vernieuwingen.
- De goede overlegcultuur.
- De ouderparticipatie, zowel organisatorisch als voor ondersteuning in de klas.
- De school laat zich voor de prioriteitenwerking ondersteunen door de begeleiding van het onderwijsnet.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Duidelijkheid verschaffen over het gebruikte referentiekader.
- Het planningssysteem optimaliseren met bewaking van de volledigheid van de doelen op klas- en schoolniveau én met oog voor de eigenheid van elke leraar.
- Jaarlijks een leergebied bestuderen, met oog voor de decretale ontwikkelingsdoelen en de leerlijnen van het leerplan, zoals het koepeleigen plan vooropstelt.
- De ICT-werking meer laten aansluiten op de klaswerking en de leraren coachen om zelf dit mooi initiatief te bestendigen.
- De doelen van muzische vorming verder in kaart brengen om dit leergebied nog rijker in te vullen met oog voor een verticale lijn en volledigheid.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het team kan bespreken wat de verwachtingen zijn naar individuele nascholingen.
- Het team kan verder nadenken over hoe ze de observaties gelijkgericht kunnen aanpakken.

Wat betreft het algemeen beleid

- Durven doelen uitzetten op korte termijn, zodat vernieuwingen die nodig zijn sneller, doelgerichter en concreter kunnen worden uitgewerkt, afgerond en geïmplementeerd.
- Kwaliteitsvolle acties, talenten en kennis van teamleden delen, bestendigen en borgen.
- Vanuit de externe evaluatie en zelfreflectie met het team verder concrete, realiseerbare én evalueerbare doelen uitzetten op korte en lange termijn.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor het **kleuteronderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Paul Vanhaute de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	